

ATATÜRK

(1881 - 1938)

eskikitaplarim.com

**TÜRK TİCARET BANKASI'nın
çocuklarımıza armağanıdır**

TARİHLERLE ATATÜRK

1881

Selânik'te doğdu, Mustafa adı verildi.

1888

İlkokula başladı. Bu yıllarda babası öldü.

1893

Selânik Askeri Rüştiyesi'ne (Ortaokuluna) yazdırıldı. Öğretmeni Mustafa Bey ona "Kemal" adını verdi.

13 Mart 1899

İstanbul'da Harp Okulu piyade sınıfına yazıldı.

1902

Harb Okulu'nu bitirip Harp Akademisi'ne girdi.

11 Ocak 1905

Kurmay Yüzbaşı olarak Akademi'yi bitirdi.

Ekim 1906

Arkadaşlarıyla Şam'da gizli olarak "Vatan ve Hürriyet Cemiyeti"ni kurdu.

13 Nisan 1909

31 Mart ayaklanmasını bastırmak için Kurmay Başkanı olarak İstanbul'a geldi.

13 Eylül 1911

İstanbul'da Genelkurmay Başkanlığı'nda görevlendirildi.

25 Nisan 1915

Çanakkale Savaşı'na katıldı.

10 Ağustos 1915

Anafartalar'da düşmanı geri attı.

7 Ağustos 1916

General rütbesiyle Kafkas Cephesi'ne katıldı.

31 Ekim 1918

Yıldırım Orduları Grubu Komutanlığı'na getirildi.

15 Mayıs 1919

İstanbul'dan Bandırma Vapur'uyla Karadeniz'e açıldı.

19 Mayıs 1919

Samsun'a çıktı.

8 Temmuz 1919

Askerlikten çekildi.

23 Temmuz 1919

Erzurum Kongresi'ne başkan seçildi.

4 Eylül 1919

Sivas Kongresi'ne başkan seçildi.

27 Aralık 1919

Ankara'ya geldi.

23 Nisan 1920

Ankara'da TBMM açıldı. 24 Nisan'da Meclis Başkanı seçildi.

5 Ağustos 1921

Başkomutanlık görevi verildi.

23 Ağustos 1921

Sakarya Meydan Savaşı'na başladı.

19 Eylül 1921

Sakarya Zaferi'nden sonra Mareşallik rütbesi ve Gazi sanı verildi.

30 Ağustos 1922

Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı zaferle sonuçlandırdı.

10 Eylül 1922

İzmir'e girdi.

11 Ekim 1922

Mudanya Barış Antlaşması imzalandı.

1 Kasım 1922

TBMM saltanatın kaldırılmasına karar verdi.

29 Ekim 1923

Cumhuriyet ilan edildi. TBMM onu Cumhurbaşkanı seçti.

1 Mart 1924

Halifeliği kaldırdı.

29 Ekim 1933

Onuncu Yıl Söylevi'ni verdi.

26 Kasım 1934

TBMM ona "Atatürk" soyadını verdi.

10 Kasım 1938

Hayata gözlerini yumdu.

ATATÜRK VE GENÇLİK

ATATÜRK'TEN GENÇLİĞE

Ey Türk gençliği!

Birinci ödevin; Türk bağımsızlığını, Türk Cumhuriyetini, sonsuzluğa değin korumak ve savunmaktır.

Varlığın ve geleceğinin biricik temeli budur. Bu temel, senin en değerli hazinendir. Gelecekte de, yurt içinde ve dışında, seni bu hazineden yoksun etmek isteyen kötücüller bulunacaktır. Bir gün, bağımsızlığını ve cumhuriyetini savunmak zorunda kalırsan; ödevine atılmak için, içinde bulanacağın durumun olanaklarını ve koşullarını düşünmeyeceksin! Bu olanaklar ve koşullar çok elverişsiz olabilir. Bağımsızlığına ve cumhuriyetine kıymak isteyecek düşmanlar, bütün dünyada benzeri görülmemiş bir utku kazanmış olabilirler. Zorla ve aldatıcı düzenlerle sevgili yurdunun bütün kaleleri alınmış, bütün tersaneleri ele geçirilmiş bütün orduları dağıtılmış ve yurdun her köşesine düşman girmiş olabilir. Bütün bu koşullardan daha acıklı ve korkunç olmak üzere, yurdunda, iş başında bulunanlar, aymazlık ve sapkınlık içinde olabilirler; üstelik, hayınlık da yapabilirler. Daha kötüsü, iş başında bulunan kişiler, kendi çıkarlarını, yurduna girmiş olan düşmanların siyasal erekleriyle birleştirebilirler. Ulus, yoksulluk ve sıkıntı içinde ezgin ve bitkin düşmüş olabilir.

Ey Türk geleceğinin gençliği! İşte,

bu ortam ve koşullar içinde bile ödevin. Türk bağımsızlığını ve Cumhuriyetini kurtarmaktır! Bunun için gereken güç, damarlarındaki soylu kanda vardır!

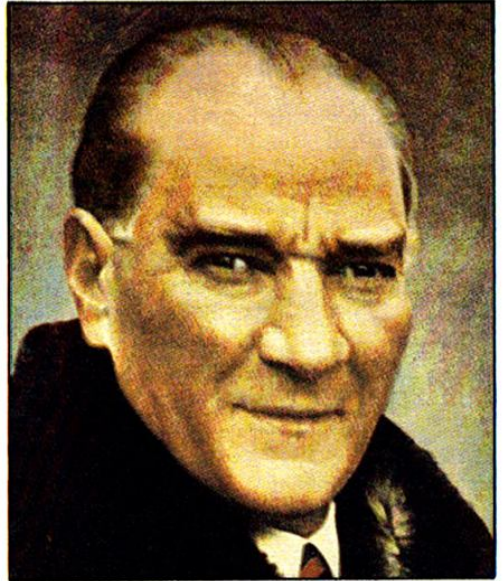
(Atatürk)

GENÇLİKTEN ATATÜRK'E

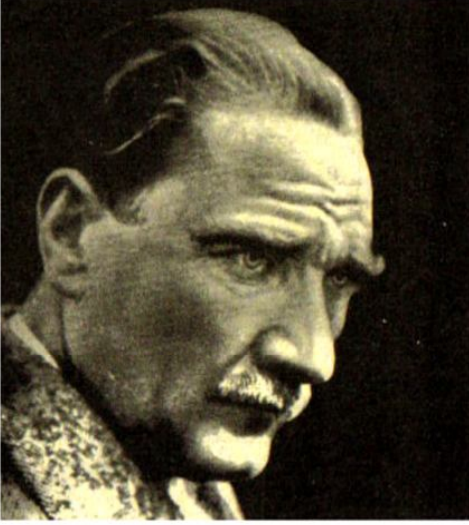
Türk gençliği olarak özgürlüğün, bağımsızlığın, egemenliğin, cumhuriyet ve devrimlerin yılmaz bekçisiyiz.

Her zaman, her yerde ve her durumda, senin ilkelerinden ayrılmayacağımıza, çağdaş uygarlığı geçmek için bütün zorlukları yeneceğimize, namus ve şeref sözü verir, kendimizi Türk ulusuna adanırız.

(Türk Gençliği)

ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK

Cumhuriyet. “Ulusun, egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği, milletvekilleri aracılığıyla kullandığı devlet biçimine denir. Cumhuriyetçilik ise bir Atatürk ilkesi olarak şöyle açıklanabilir:

Cumhuriyet yönetimini benimsemek ve onun gereklerini yerine getirmektir. Cumhuriyet, halk egemenliğine ve eşitliğine dayanan bir yönetimdir. Türkiye'nin yönetim biçimi ve temel niteliğidir. Hiçbir şekilde değiştirilemez ve değiştirilmesi için de bir öneride bulunulamaz.

ULUSÇULUK

Ulus (millet) kavramına bağlılık; ulusu yüceltmeyi, kalkındırmayı, çağ-

daştırmayı amaçlayan bir ilkedir. Ulusçuluk ilkesine göre, Türkiye'yi yurt edinmiş ve yurttaşlık hakkını kazanmış olan herkes Türk'tür. Ulusçuluk; ırkçılığı, zümreciliği, bölgeciliği reddeder. Ulus; birlik ve bütünlüğü simgeleyen bir kavramdır. Bu ilkeye göre Türkiye, başka devletlerin varlığına saygılıdır. Başka devletlerin de, Türkiye'ye saygı duymasını ister.

HALKÇILIK

Halkçılık ilkesi, üç temelden oluşur: a) Halk egemenliği, b) Eşitlik, c) Sınıfsızlık. Türk halkı, bir bütündür; yönetimin kaynağıdır. Hiçbir kişiye, aileye ya da zümreye ayrıcalık tanımaz. Hiçbir sınıf, başka bir sınıfı baskısı altında bulunduramaz. Türkiye Cumhuriyeti'nin temel amacı, halkın birlik ve bütünlüğünü korumaktır.

Devlet, yapacağı türlü yatırımlarla, halkın yaşam düzeyini yükseltmeye çalışır. Alacağı her türlü ekonomik ve toplumsal önlemlerle halkın güvenliğini sağlar.

DEVLETÇİLİK

Yeraltı ve yerüstü her türlü doğal kaynakların kullanılmasında ve işletilmesinde, ulusal ekonomiye yön veren ilkedir. Bu ilkeye göre, ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek, örneğin büyük fabrikalar kurmak, devletin temel görevidir. Devlet, kalkınmadan elde edilen ulusal geliri, bölgeler ve yurttaşlar arasında hakça (adilce) paylaştırır. Gerekli zaman, özel sermayeyi ya da mülkiyeti halk yararına kamulaştırır. Kısaca bu ilke, Atatürk ilkelelerinin ekonomik siyasasının (politikasını) oluşturur.

İNKILAPÇILIK

Türk toplumunu kapalılıktan açığa; eskiden yeniye yönelten; ulu-

salığı, çağdaşlığı, tam bağımsızlığı amaçlayan Atatürk inkılaplarının yöntem ilkesidir. Yani devlet, her türlü girişimde inkılapçı olacaktır. İnkılapçı olmak, iki amaca yöneliktir:

a) Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından bu yana yapılmış olan bütün inkılapları korumak, yaşatmak.

b) Yapılacak yeni inkılaplarla Türkiye'nin ilerlemesini kararlılıkla sürdürmek; Türk toplumunu Atatürk'ün amaçladığı "çağdaş uygarlık düzeyine" yükseltmek.

LAİKLİK

Din işleriyle, devlet işlerinin birbirinden kesin olarak ayrılmasıdır. Dinin siyasete karıştırılmaması; yurttaşların inançlarının kötüye kullanılmaması; düşünce ve inanç özgürlüğü, laiklik ilkesinin özünü oluşturur. Devlet, tüm inançlara, tüm dinlere saygılıdır; kimsenin ibadetine ve inancına karışılmasını istemez. Her türlü ibadet ve inanç, devlet güvencesi altındadır.

ATATÜRK DİYOR Kİ

BAŞARI

● Bir ulus, varlık ve bağımsızlığını sağlamak için, düşünülebilen girişimleri ve özveriyi (fedakârlığı) yaptıktan sonra başarır. “Ya başaramazsa!” demek, o ulusun ölmüş olduğuna hükmetmek demektir. Ulus yaşadıkça ve özverice girişimleri sürdürdükçe, başarısızlık söz konusu olamaz.

● Rasgele bir eser meydana getirerek sonradan pişman olmaktan- sa, hiçbir eser yapmamak gerekir.

● Başarıyı kolaylaştırmak için, önce ulusun aydınlatılması ve uyarılması gerekir.

● Zafer, “zafer benimdir” diyebi- lenin; başarı, “başarıya ulaşacağım” diye başlayanın ve “başardım” diyebi- lenindir.

● Bir ulus, bir toplum, yalnız bir kişinin çabası ve çalışmasıyla bir adım bile atamaz.

BİLİM ve TEKNİK

● Yurdu ve ulusu kurtarmak için yurtseverlik, iyi niyet, özveri çok gerekli olan niteliklerdendir... Ama bir toplumdaki hastalığı görmek, onu iyileştirmek, toplumu çağımızın istek- lerine uygun olarak yükseltmek için bu nitelikler yetmez; bu niteliklerin yanında bilim ve teknik gereklidir.

● Ulusumuzun siyasal ve toplum- sal yaşamında, ulusumuzun düşünce eğitiminde önderimiz, bilim ve teknik olacaktır.

● Gözlerimizi kapayıp tek başı- mıza yaşadığımızı düşünemeyiz. Yur-

dumuzu bir çember içine alıp dünya ile ilişkisiz yaşayamayız...

● Hayatta en gerçek yol gösterici bilimdir.

● Dünyada her şey için, madde ile ilgili işler için, fizikötesi işler için, hayat için, başarı için en gerçek önder, bilimdir; tekniktir. Bilim ve teknolojinin dışında önder aramak, çevresinde olup bitenleri görememektir; bilgisiz- liktir, doğru yoldan sapmaktır.

ÇALIŞMA

● Büyük ülkümüz en uygar, en zengin bir ulus olarak varlığımızı yük- seltmektir. Bu, yalnız kurumlarında değil, düşüncelerinde de temelli bir devrim yapmış olan büyük Türk ulu- sunun güçlü ülküsüdür.

● Biz hayatını ve bağımsızlığını kurtarmak için çalışan emekçileriz, zavallı bir halkız. Durumumuzu bile- lim; kurtulmak ve yaşamak için çalış- şan ve çalışmak zorunda olan bir halkız. Bundan dolayı her birimizin hakkı vardır, yetkisi vardır; ama çalış- mak sonunda bu hakkı kazanırız. Yoksa arkaüstü yatmak ve hayatını çalışmadan geçirmek isteyen insanla- rın bizim toplumumuz içinde yeri yok- tur, hakkı yoktur.

● Herhangi bir amaca ulaşmakla yetinmeyeceğiz. Durmadan daha ile- riye varmak için çalışacağız.

● Yalnız bir tek şeye gereksinme- miz vardır: Çalışkan olmak.

DİLİMİZ TÜRKÇE

● Dilin ulusal ve zengin olması.

ulusal duyguların gelişmesinde başlıca etkindir. Türkçe, dillerin en zenginlerindendir. Yeter ki bu dil bilinçle işlensin.

● Türk dilinin kendi benliğine, aslındaki güzellik ve zenginliğine kavuşması için bütün devlet örgütümüzün dikkatli, ilgili olmasını isteriz.

● Ulusçuluğun çok belirgin niteliklerinden biri dildir. Türk ulusundanim diyen insan, her şeyden önce ve kesinlikle Türkçe konuşmalıdır.

Türkçe konuşmayan bir insan, Türk kültürüne, topluluğuna bağlılığını savunursa, buna inanmak doğru olmaz.

● Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk ulusu, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.

● Dil devriminin amacı, Türk dilinin kısırlaştırılması değil, yenileştirilmesidir.

EĞİTİM, ÖĞRETİM, ÖĞRETMEN

● Eğitim ve öğretim yönteminin işe ve uygulamaya dayanması ilkesine uymak, kesin olarak gereklidir.

● Milli eğitim alanında ne pahasına olursa olsun, tam bir başarıya ulaşmak gerektir. Kurtuluş ancak bu yolla olur.

● Milli eğitim politikamızın temel ilkesi, bilgisizliğin yok edilmesidir. Bu yapılmadıkça yerimizdeyiz... Yerinde duran bir şeyse, geri gidiyor demektir.

● Öğretmenler, yeni kuşak, Cumhuriyetin özverili öğretmen ve eğitimcileri, sizler yetiştireceksiniz. Yeni kuşak, sizin eseriniz olacaktır. Eserin değeri, sizin ustalık ve özverinizin derecesiyle orantılı bulunacaktır.

Cumhuriyet düşünce bilgi ve beden

yönünden güçlü ve yüksek karakterli koruyucular ister. Yeni kuşak bu nitelik ve yetenekte yetiştirmek, sizin elinizdedir.

GENÇLİK, YENİ KUŞAK

● Sağlam bir gençlik, Türkiye'nin mayasıdır.

● Genç düşünceli demek, gerçek düşünceli demektir.

● Türk genci, devrimlerin ve demokrasinin sahibi ve bekçisidir.

YURT ve ULUS SEVGİSİ

● Bu dünyadan göçerek Türk ulusuna veda edeceklerin çocuklarına, kendinden sonra yaşayacaklara, son sözü şu olmalıdır: "Benim Türk ulusuna, Türk toplumuna, Türklüğün geleceğine ilişkin ödevlerim bitmemiştir. Siz onları tamamlayacaksınız. Siz de sizden sonrakilere benim sözümü yineleyiniz."

● Gerektiğinde yurt için, bir tek kişi gibi tüm çaba ve kararlar çalışmasını bilen ulus, elbette büyük bir ulus ve elbette büyük geleceğe hak kazanmış ve aday olmuştur.

● Türk; övün, çalış, güven!

ATATÜRK'ÜN ÖNCÜLÜĞÜNDE YAPILAN DEVRİM ve YENİLİKLER (1920-1938)

● **23 Nisan 1920:** Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı. Padişah egemenliği sona erdi. Egemenlik ulusa geçti. Meclis, ulusal egemenliğin tek temsilcisi kabul edildi.

● **29 Ekim 1923:** Cumhuriyet ilân edildi. Atatürk, Türkiye'nin ilk cumhurbaşkanı oldu.

● **3 Mart 1924:** Halifelik kaldırıldı. Eğitim ve öğretim birleştirildi.

● **1 Nisan 1924:** Ergani (Diyarbakır) bakır madeninin devletçe işletilmesine ilişkin yasa kabul edildi.

● **8 Nisan 1924:** Dinsel mahkemeler kaldırıldı, tüm mahkemeler birleştirildi.

● **20 Nisan 1924:** T.Cumhuriyeti Anayasası kabul edildi.

● **17 Şubat 1925:** Türk köylüsünü büyük sıkıntılara sokan, toprak ürünlerinden alınan "âşar vergisi" kaldırıldı.

● **5 Kasım 1925:** Ankara Hukuk Mektebi (fakültesi) açıldı.

● **23 Kasım 1925:** Danıştay (Şurayı Devlet) yeniden kuruldu.

● **25 Kasım 1925:** Şapka Yasası çıktı. Başta devlet memurları olmak üzere halkımız şapka giymeye başladı.

● **30 Kasım 1925:** Osmanlı devletinin son yıllarında birer gericiлик yuvası haline gelmiş olan "tekkeler" ve "türbeler" kapatıldı; "tarikatlar" kaldırıldı.

● **9 Aralık 1925:** Yerli kumaştan giysi giyilmesine ilişkin yasa kabul edildi.

● **26 Aralık 1925:** Eski Arap takvimi (hicri yıl) ve alaturka saat kaldırıldı. Uluslararası saat ve takvim kabul edildi.

● **17 Şubat 1926:** Türk Yurttaşlar Yasası (Medenî Kanun) kabul edildi.

● **1 Mart 1926:** Türk Ceza Yasası kabul edildi.

● **3 Mart 1926:** Yargıçlar (hâkimler) Yasası kabul edildi.

● **24 Mart 1926:** Türkiye’de petrol arama ve işletilmesinin devletçe yönetilmesini öngören yasa kabul edildi.

● **2 Haziran 1926:** Genel Nüfus Sayımı Yasası kabul edildi.

● **1 Temmuz 1926:** Osmanlı Devleti’nin tanıdığı ayrıcalıklarla yabancıların kıyılarımızda gemi işletmesi ve liman ticareti sona erdi. Bugün, “Kabotaj bayramı” olarak kabul edildi.

● **6 Ekim 1933:** Türk kadınlarına muhtar, köy kurulları üyelerini seçme ve seçilme hakkı tanındı.

● **21 Haziran 1934:** Soyadı Yasası kabul edildi.

● **26 Kasım 1934:** Lâkap ve bazı unvanları kaldıran yasa çıktı. Buna göre “efendi, paşa, bey, ağa, hacı, hafız, hoca molla, beyefendi, hanım, hanımefendi, hazretleri” gibi lâkap ve unvanların resmi (kamusal) belgelere yazılması yasaklandı.

● **19 Mayıs 1928:** Yüksek Mühendis Mektebi (Bugünkü İstanbul Teknik Üniversitesi) kurulmasına ilişkin yasa kabul edildi.

● **24 Mayıs 1928:** Bugün kullanılan Lâtin sayıları kabul edildi.

● **1 Kasım 1928:** Eski Arap yazısı kaldırıldı, bugün kullandığımız Türk abecesi (alfabesi) kabul edildi.

● **1 Ocak 1929:** Okuma-yazma oranını yükseltmek için “Halk okulları”. (Millet mektepleri) açıldı.

● **1 Eylül 1929:** Liselerden Arapça ve Farsça dersleri kaldırıldı.

● **3 Nisan 1930:** Kadınlara seçme ve seçilme hakları tanıyan “Belediye Yasası” kabul edildi.

● **11 Haziran 1930:** T.Cumhuriyeti

Merkez Bankası Yasası kabul edildi.
(Açılışı: 3 Ekim 1931)

● 18 Temmuz 1930: Eski Anadolu uygarlıklarını sergileyen Ankara Etnografya Müzesi halka açıldı.

● 26 Mart 1931: Ölçüler Yasası kabul edildi.

● 15 Nisan 1931: Türk tarihinin bilimsel ölçüler içinde incelemek amacıyla Ankara'da, "Türk Tarih Kurumu" kuruldu.

● 25 Temmuz 1931: Basın Yasası kabul edildi. Gazete çıkarmak için izin almak koşulu kaldırıldı.

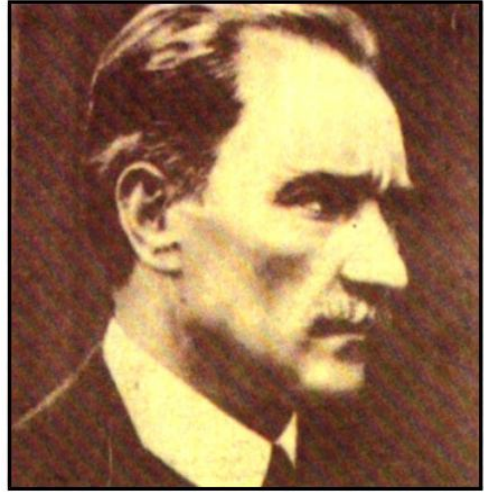
● 22 Ocak 1932: İstanbul'da Yerebatan Camisi'nde ilk kez Türkçe Kur'an okundu.

● 19 Şubat 1932: Halkevleri açıldı.

● 12 Temmuz 1932: Türk Dil Kurumu kuruldu.

● 3 Aralık 1934: Bazı giysilerin giyimeleri yasaklandı. Çıkarılan bir yasa ile hangi dine bağlı olurlarsa olsunlar din adamları, mabet ve ibadet dışında dinsel giysilerle dolaşamayacaklardı.

● 5 Aralık 1934: Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı.

● 27 Mayıs 1935: Ulusal bayramlar ve tatiller hakkındaki yasa kabul edildi.

● 9 Ocak 1936: Ankara'da Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi açıldı.

● 6 Mayıs 1936: Ankara'da Devlet Konservatuarı kuruldu.

● 29 Mayıs 1936: Türk Bayrağı'nın nasıl yapılacağına ve kullanılacağına ilişkin yasa kabul edildi.

● 20 Temmuz 1936: Montreux Boğazlar Sözleşmesi imzalandı.

● 10 Aralık 1936: Zonguldak'ta ilk taşkömürü fabrikamız açıldı.

● 1 Ocak 1937: Şark demiryolları (İstanbul-Edirne) devletleştirildi.

● 24 Haziran 1938: Toprak ürünlerinin devletçe değerlendirilmesini öngören "Toprak Mahsulleri Ofisi" kuruldu.

● 28 Ekim 1938: Ankara Radyosu yayına başladı.

NOT: Atatürk'ün öncülüğünde gerçekleştirilen devrim ve yeniliklerin tümü bunlar değildir. Bu süredinize (kronolojiye), çağdaş Türk devletinin gelişmesinde büyük katkısı olanlardan bellibaşlıları alınmıştır.

ŞİİRLERDE ATATÜRK

ATATÜRK'ÜN BİR SAATI VARDI

Atatürk'ün bir saati vardı
Yediveren gül gibi açardı

Atatürk'ün bir atı vardı
Etilerden beri yaşırdı

Atatürk'ün bir resmi vardı
Buğday tarlası gibi ağardı

Atatürk'ün bir saati vardı
Durmadı

Melih Cevdet ANDAY

ATATÜRK'Ü ANIŞ

Düşmanların elinden
Bizi kurtaran Atam.
Bu vatani yeniden
Özenle kuran Atam.

Ünümüzü dünyaya
Mertçe duyuran Atam.
Gündüz gün, gece aya
Benzer kahraman Atam

Adını büyük küçük,
Anıyoruz her zaman
Adı büyük Atatürk
Anlı şanlı kahraman.

Bir bölünmez vatansın
Ey ölümsüz Atamız!
Gönlümüzde yatansın
Seni unutamayız.

Mehmet Necati ÖNGAY

ON KASIM

Yıl otuz sekiz on kasım perşembe
Hatırdan çıkmayacak bir
sonbahar
Sarsılıyor İstanbul yedi tepe
Yaman esmiş Dolmabahçe'de
rüzgâr

Gerçek olamaz olsa olsa bir düş
Dokuzu beş gece Atatürk ölmüş
Böyle toptan bir yas nerde
görölmüş
Beraber ağlıyoruz kurtlar kuşlar

Bu memlekete en çok hizmet
eden
Bu aşk ile dağlara gücü yeten
On sekiz milyonun omzunda
giden
Atam Ankara sırtlarında yatar.

Cahit Sıtkı TARANCI

BÜYÜK DEDEM ATATÜRK

Söyle bana anneciğim
Neler oluyor dünyada
Herkesin dedesi var
Benim dedem nerede
Yoksa uçup gitti mi
Kuşlar gibi yurdundan
O yok diye mi insanlar
Birbirini sevmiyorlar

Söyle bana anneciğim
Bir gece girsin düşüme
Onu çok çok özledim
Öpmek istiyorum, delice

Yalvaç URAL

ATATÜRK

Adını adımdan önce
Heceledim, öğrendim
Duvarları, kitapları
Senin resminle beğendim.

Binbir şeklin içinden
Bir anda seçerim yüzünü
Kimse alamaz içimden
Gözlerinin gündüzünü.

Bütün bildiklerimden
Daha çok yakınsın kalbime
Alfabeyi hecelerken
Atatürk yakıştı dilime

Seni yazdım okudum
Seni belledim yürekten

Her törende beraberiz
Bayrağın içinde sen, ben.

Daha iyi anlarım her yıl
Açıldıkça düşüncelerim
İlk sevgim büyür, büyür de
Seni daha da severim.

Her yön sen olursun sen
Kitap, tiren, şapka, kırvat
Sen Türkiye'mi uçuran
En büyük ilâhi kanat.

Bir kez daha inanırız
Her yerde yaşadığına.
Her 10 Kasım'da gözlerimiz
Bir daha ağlarken sana.

İ. Zeki BURDURLU

MUSTAFA KEMAL DÜŞÜNÜYOR

Dışarda bıçak sırtı bir ayaz:
Gökte ay üşür.
Gökte yıldız üşür.
Dışarda gece üşür.

Gece, yani karanlık, yayılmış
gider

Boylu boyunca, vatan
ölçüsünde...
Gayri gündüzümüz yok!

Dışarda bıçak sırtı bir ayaz.
Düşmanca kol gezer.
Dışarda gece üşür.
Gece, yani karanlık, yani siyah.
Yani vatan sahihsiz, el elinde...
Vatan üşür!

Mustafa Kemal,
Yani milyonların yüreği!
Mustafa Kemal
İşte o, sonsuz aydınlık!
Mustafa Kemal,
Ta kendisi, uğrunda öldüğümüz
vatan!

Dışarda bıçak sırtı bir ayaz.
Ayazda üşümeyen tek adam!

Gökte ay üşür.
Gökte yıldız üşür.
Dışarda gece üşür.
Düşmanca kol gezer: bıçak sırtı
bir ayaz.

Mustafa Kemal, üşümez
Düşünür!

M. Sunullah ARISOY

ANT

MUSTAFA KEMAL'LER TÜKENMEZ

Tükenir elbet
Gökte yıldız denizde kum tükenir
Bu vatan bu topraklar cömert
Kutsal bir ateşim ki ben sönmez
İnanın Mustafa Kemal'ler
tükenmez

Ölmedin Atam, her an
İçimizde bitmeyen saygı, sonsuz
muhabbetsin!
Andederiz ki eserin ölmeyecek!
Saflar çözülmeyecek!
Sesimizdeki ses,
Gözümüzdeki göz,
Her adımımızda hareketsin!
İlhami Bekir TEZ

SENDENDİR ATATÜRK

Bugün yaşıyorsam
Güler yüzle emin
Tertemiz gökler altında
Dağlarım denizlerimle dost
Toprağım da dolaşıyorsam
Ümitli memnun ve rahat
Gecem gündüzüm hürse
Damarlarımda kanım
Tenler içinde canım
Korkusu yürürse
Bulutlarımdan göz yaşı yerine
Rahmet dökülürse
Ekmeğim suyum tatlı
Toprağım da türküm de bereketli
Rüzgârlarım alabildiğine
hürriyetli ise
Bacamda tütünüm tütüyor
Ölümlerim huzur içinde yatıyor
Ağacım dal sürüyor boy atıyorsa
Görüyor biliyor inanıyorsam
Keyfimce gülüyor keyfimce
ağlıyorsam
Dün yokken bugün varsam
Sendendir
Sendendir Atatürk.

Ben de etten kemiktendim elbet
Ben de bir gün göçecektim elbet
İki Mustafa Kemal var iyi bilin
Ben işte o ikincisi sonsuzlukta
Ruh gibi bir şey görünmez
İnanın Mustafa Kemal'ler
tükenmez

Hep kardeşliğe bolluğa giden
yolda
Bilimin yapıcılığın aydınlığında
Güzel düşünceler soyut fikirlerde
ben
Evrensel yepyeni buluşlarda
Geriliği kovmuşum ben dönmez
İnanın Mustafa Kemal'ler
tükenmez

Başın mı dertte beni hatırla
Duy beni en sıkıldığın an
Baştan sona her şeyiyle bu vatan
Sakın ağlamasın kasımlarda
Fatih'ler Kanuni'ler ölmez
İnanın Mustafa Kemal'ler
tükenmez

Halim YAĞCIOĞLU

Suat TAŞER

ÖLÜMÜNDEN SONRA ONUN İÇİN NE DEDİLER?

İÇ BASINDAN

Devletimizin kurucusu ve milletin fedakâr ve sadık hadimi, insanlık ülküsünün âşık ve seçkin siması; eşsiz kahraman Atatürk, vatan sana minnettardır.

(İsmet İnönü)

Biz O'nu bir insandan üstün görmeye alışmıştık. Çünkü bize imkânsız şeylerin de mümkün olduğunu öğretmişti. Yıllardan beri hayâl etmekten bile korktuğumuz işleri gerçekleştirmişti

(Nurullah Ataç)

Çoktan, pek çoktan beri bu millet bir oğlunun kişiliğinde böylesine kendini bulmamıştı.

(Yahya Kemal Beyathı)

Türk ulusu, Atatürk'te iki yüzyıl beklediği kurtarıcıyı bulmuştur. Atatürk'ün eseri, bir bütün olarak, tek bir kelimede toplanabilir: "Kurtuluş!"

(Fahri Rıfkı Atay)

Anaların, kız kardeşlerin yüzleri siyah peçeliydi; bahtları çarşalları gibi karaydı... Çileleri çoktu, hakları az... Beğenmedi. Yüzlerini açtı, ak etti. Hakta onlara erkeklerle eşitlik sağladı; bahtlarını ak etti.

(Ruşen Eşref Ünaydın)

Genç, ihtiyar herkes ölür. Ama Atatürk'ün bu ulusa aşıladığı kalkınma ve yükselme inancı asla ölmez.
(Yaşar Nabi Nayır)

DIŞ BASINDAN

● O, hiçbir zaman kendisini düşünmedi. Bütün varlığını memleketine ve ileri bir insanlık idealine vakfetti. Hiçbir zaman hayâl peşinde koşmadı.

(Lord Kinross, İngiliz yazarı)

● Türkiyece bilindiği gibi bir gün bütün dünyaca da anlaşılacaktır ki, yüzyılımızın gerçek önderi Atatürk'tür.

(Prof. Herbert Melzig, Alman)

● Atatürk, 1920 ile 1930 arasında, bu kadar kısa bir süre içinde ve hiçbir ülkede uygulanmamış en ihtilâlcî bir programı gerçekleştirdi.

(Prof. Arnold J. Toynbee, İngiliz tarihçisi)

● Atatürk, özellikle yetiştirici olarak gerçekten büyük adamdır.

(Rene Pinon, Fransız yazarı)

● Atatürk'ün Türkiye'de yaptığını hiçbir tarafta hiçbir kimse yapamadı. Ne Cavour, Ne Gromwel, Ne Washington...

(Yunan, Tipos Gazetesi)

Ataboy!

By Leonard Buckley

BIB. 3

Ataturk—Father of the
Turks.

We met the Turks peacefully. There were a so-called, money-bubble for all the hungry masses. All that was left of all these things. Then, along came Mustafa Kemal to put us back into the old system and we were then what to do. It was in the day, of course, when the money was not yet disposable. Some could manage the progressive spirit of the man who was called the father of his people and while we were in his hands. Then he was called Mustafa Kemal.

existence

ATATURK LIFE STORY
TOLD WITH CLARITY

By SEAN PAY-LIBS

THESE are not many historical compilations on television which do not begin with the narrator saying: "There are not many men about whom you could say they changed the course of history, but such a man was . . ."

**Atatürk'ün
ölümü bütün
dünyada
önemli
yankılar
varattı.**

dâhi yetiştirir.
Şu talihsizliğe
bakın ki, o büyük
dâhi çağımızda
Türk ulusuna
nasiboldu. Mustafa
Kemal' in dehasına karşı
elden ne gelirdi?

(Loyd George, İngiltere Başbakanı)

● Atatürk devrimleri o kadar büyüktür ki, bunların yüceliği karşısında dünya hâlâ hayrettedir.

(Belçika, Soir Gazetesi)

● Atatürk, ölümü köleliğe üstün tutan bir ulusun neler yapabileceğini göstermiştir. Bu örnek unutulmayacak.

**(Habib Burgiba, Tunus Devlet
Başkanı)**

● Yaptığı devrimlerin büyük önemi, Türk bilincini uyandırmış ve ona kendi değerini tanımak gücünü vermiş olmasındandır.

(Macar, Magyar Nemzet Gazetesi)

● Atatürk, şahsiyet ve kabiliyetin en büyük sembolü idi. O, yirminci yüzyılın en büyük mucizesini yaratan adamdır.

(Danimarka, National
T:ence Gazetesi)

● Arkadaşlar, yüzyıllar nadir olarak

ATATÜRK'ÜN İMZALARI VE MÜHÜRÜ

آماندار طبرستان
فردغاف

Anafartalar grubu
komutanı iken
(1915)

— — — — —

Anadolu ve
Rumeli
Müdafaa-i
Hukuk
Heyet-i
Temsiliye
başkanı iken
(11 Eylül-
23 Nisan).

ابا طرد و - و نم ابدی به اندر مدد
فیت تمیله من فاند

Başkumandan
iken (10
Ekim 1922)

Gazi M. Kemal

Türk harflerinin
kabulünden sonra

K. Atatürk

Soyadı aldıktan sonra (26 Kasım 1934'ten sonra)

سکریا زعفرانی

Sakarya Zaferi'nden sonra.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Mustafa Kemal mühürü

**TÜRK TİCARET BANKASI'nın
çocuklarımıza armağanıdır**